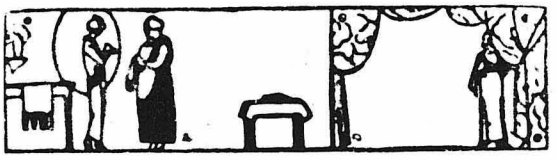

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΜΑΣ

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΣΤΗ ΣΕΡΒΙΑ

Τά γαμήλια ἔθιμα τῆς γειτονικῆς μας Σερβίας ἔχουν πολὺ μεγάλο ἐνδιαφέρον. Στοὺς Σέρβους κυριαρχεῖ στὸ ζήτημα τοῦ γάμου ἡ πατρικὴ ἐπιβολή.

Ὁ πατέρας ὑποδεικνύει ἐκείνην ποὺ θὰ διαιωνίση τὸ ὄνομά του. Μόλις κάμνει τὴν ἐκλογή του αὐτὴ καὶ βεβαιωθεῖ ὅτι θὰ τὸν δεχθοῦν μὲ εὐχαρίστησι, φορεῖ τὰ Κυριακάτικα φορέματά του καὶ πηγαίνει στὸ σπίτι τῶν συμπεθέρων, μιὰ πήττα ἀπὸ ἐκλεκτὸ σιτάρι κι' ἕνα μπουκέτο λουλούδια.

Τὸν συνοδεύουν δὲ δυὸ φίλοι του ὡπλισμένοι μὲ τουφέκια.

Ὅταν μπῆ στὴ σάλα τοῦ σπιτιοῦ τῆς νύφης, χαιρετᾷ τὸν μέλλοντα συμπέθερόν του, ἐνῷ οἱ σύντροφοί του κλείουν ἐπιδεικτικὰ τὴν πόρτα, σημεῖον πῶς ἡ νέα κόρη δὲν εἶνε πια ἐλεύθερη.

Ἀρχίζουν ἔπειτα ἡ σχετικὲς φιλοφρονήσεις μεταξύ των καὶ ἐπὶ τέλους γίνεται ἡ «προσήνυμπα» δηλαδὴ ἡ αἴτησις τοῦ γάμου.

Ὁ πατέρας τοῦ γαμπροῦ καταθέτει στὸ τραπέζι τὴν πήττα ἐπάνω στὴν ὁποία τοποθετεῖ μερικὰ χρυσᾶ νομίσματα καὶ τὸ μπουκέτο. Ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ βγαίνει τότε ἀπὸ τὴ σάλα καὶ πηγαίνει νὰ συμβουλευθῆ τὴν γυναίκα του καὶ τὴν κόρη του.

Αὐτό, ἐννοεῖται, εἶνε μιὰ πρᾶξις ἐντελῶς τυπική, γιατὶ οὔτε ἡ γυναίκα οὔτε ἡ κόρη δὲν τολμοῦν νὰ ἔχουν ἀντίθετη γνώμη ἀπὸ τὸν πατέρα.

Ὅταν γυρίση ὁ νοικοκύρης στὴ σάλα, ἀρχίζουν νὰ πίνουν ὅλοι, τσουγκρίζοντας διαρκῶς τὰ ποτήρια τους. Σὲ λίγο ἔρχεται ἡ μελλόνυμφος, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὸν ἀδελφό της ἢ ἀπὸ τὸν πλησιέστερο συγγενῆ της. Φιλεῖ τὸ χέρι τοῦ μέλλοντος πεθεροῦ της, ὁ ὁποῖος τῆς προσφέρει τὸ μπουκέτο, τὴν πήττα καὶ τὰ νομίσματα.

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου εἶνε περιεργότερη. Ἐπειδὴ οἱ προσκεκλημένοι εἶνε πάντοτε πολυάριθμοι, ὁ καθένας τους ὀφείλει νὰ πληρώση τὸ μερίδιό του στὰ ἔξοδα.

Ἡ γαμήλιος πομπὴ σχηματίζεται ἔφιππος καὶ παρελαύνει σὲ καλὴ τάξι μ' ἕναν ἀρχηγὸ ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ ὁποῖος τὴν διευθύνει.

Τὰ αὐτιὰ τῶν ἀλόγων εἶνε στολισμένα μέ... μαντήλια ἢ μὲ πετσέττες.

Ὅταν φανῆ ἡ νύφη, ὅλοι οἱ προσκεκλημμένοι ἀρχίζουν τοὺς πυροβολισμούς. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐκείνη πρέπει νὰ εἶνε ἡμέρα χαρᾶς γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, ἕνας ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ μοιράζει κρασὶ στοὺς φτωχοὺς τοῦ χωριοῦ.

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

Ὁ Παγκοὺκ ἀφηγεῖται τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο :

***Ὅταν ἐδίδετο στὸ «Τεάτρ—Φρανσαί» ἡ πρώτη παράστασις τοῦ «Ἐγωϊσμοῦ» ἔργου τοῦ γνωστοῦ στὴν ἐποχή του γάλλου συγγραφέως ντὲ Καγιαβὲ, ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση ἔκανε στὸ κοινὸν ἕνας θεατὴς ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς παραστάσεως μέχρι τοῦ τέλους, σὲ κάθε ἐνδιαφέρον σημεῖον τοῦ ἔργου, ἔσπαγε τὰ χέρια του στὰ χειροκροτήματα. Τὸ καταπληκτικότερο ὅμως εἶνε ὅτι ὁ θεατὴς αὐτὸς ἦρθε καὶ στὴ δευτέρα παράσταση τοῦ ἔργου καὶ ἐτήρησε τὴν αὐτὴν ἐνθουσιώδη στάση. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ στὴν τρίτη παράσταση. Κάποιος φίλος τότε τοῦ συγγραφέως τὸν εἰδοποίησε περὶ τῶν συμβαινόντων κι' ὁ κ. ντὲ Καγιαβὲ κατώρθωσε μὲ τὰ πολλὰ νὰ μάθη τὸ ὄνομα τοῦ τόσον φανατικοῦ θαυμαστοῦ του. Χωρὶς νὰ χάση καιρὸ πῆγε καὶ τὸν ηὗρε στὸ σπίτι του.*

—Ἀγαπητέ μου κύριε, τοῦ εἶπε μόλις τὸν εἶδε, σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν ὑποστήριξι ποὺ ἐκάματε στὸ ἔργο μου...

—Δὲν ὑπάρχει λόγος, ἀπήντησεν ὁ ἐνθουσιώδης θεατής. Τὸ ἔργο σας... δὲν μοῦ ἀρέσει διόλου !... Ἐπειδὴ ὅμως εἶχα στοιχηματίσει μὲ μερικοὺς φίλους μου ὅτι θὰ παιζόταν τουλάχιστον δέκα βραδυές, ἐνῶ αὐτοὶ ἐπέμεναν ὅτι θὰ μαξιλαρωνόταν, γι' αὐτὸ ἔβαλα ὅλα τὰ δυνατά μου νὰ κερδίσω τὸ στοίχημα !...

σικα τὸ εἶχες παίξει. Ἀλλὰ τὴ δεύτερη φορὰ δὲν πέτυχες καθόλου.... Ἀφοῦ τὴν πρώτη φορὰ δὲν ἔπεσα στὴν παγίδα σου πῶς νομισες πῶς θἄπεφτα τὴν δεύτερη ; Μποροῦσα νὰ τὰ πάρω τοῖς μετρητοῖς ἀφοῦ εἶχα καὶ ἔχω τὸ κλειδὶ τῆς ἐξώπορτας στὴν τσέπη μου ; Χὲ !... Χέ !... Χέ !... Χέ !... *(Ψάχνει στὴν τσέπη του).* Νὰ το... Μπᾶ, ὄχι... Ποῦντο ; Τὸ κλειδί ! Ἐσὺ δὲν μοῦ τὸ πῆρες ; Τὸ κλειδί ! ! *(Πρὸς τὸ κοινόν).* Κύριοι ἦταν ἐδῶ κανείς ὅταν ἐγὼ ἔλειπα ; Εἴδατε τίποτε ; Ὄχι ; *(Εὐχαριστημένα).* Μά, τὸ εἶπα, ἄλλοστε : Εἶμαι πονηρὸς ! ! Εἶμαι τετραπέρατος... Εἶμαι ἔξυπνος.. Ὤ ! καὶ τὶ ἔξυπνος ποὺ εἶμαι ! ! !

(Ἡ σύζυγος, δαγκώνοντας ἕνα μαντῆλι, γελάει ὑστερικά).

ΑΥΛΑΙΑ

Μεταφρ. **Ε. Ι. Χ.**

Η ΕΥΡΕΣΙΣ

ΚΡΥΜΜΕΝΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ

Τό κιοῦπι τοῦ Μαραθῶνος. Τί γίνετα: ἀλλοῦ. Τὰ παιδιὰ ποὺ παιζαν μὲ τὰ χώματα. Πετροβόλημα μὲ ἀσημένια παλαιὰ νομίσματα. Οἱ ἐργάται τοῦ ποταμοῦ. Ὁ ἀνακαλυφθεὶς θησαυρός. Τὸ τσουκάλι μὲ τὰ νομίσματα. Ὁ τυχηρὸς νεκροθάφτης. Κολυμβῆθρες καὶ δισκοπότηρα.

Δὲν βρίσκουν μόνον στὴν Ἑλλάδα θησαυρούς, ὅπως συνέβη τελευταίως στὸν Μαραθῶνα. Τέτοιοι θησαυροὶ βρίσκουνται σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Καὶ νὰ τί γράφει σχετικῶς ἕνα ἀγγλικὸ περιοδικό:

Πρὸ ὀλίγου καιροῦ στὸ χωριὸ Μπῆφορδ τῆς Ἀγγλίας μερικὰ ἀγόρια ἔπαιζαν μὲ τὰ χώματα ὅταν ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ἀνεκάλυψε μιὰ τρύπα μὲς στὴν γῆ στὴν ὁποία γυάλιζε κάτι. Ἔχωσε τότε τὸ χέρι του μέσα καὶ πρὸς μεγάλη ἔκπληξι, δική του καὶ τῶν φίλων του, ἔβγαλε ἀπὸ κεῖ ἕνα σωρὸ νομίσματα μὲ τὰ ὁποῖα γέμισαν ὅλα τὰ παιδιὰ τὶς τσέπες τους ! Ἔπειτα γυρίζοντας στοὺς δρόμους ἄρχισαν, γι' ἀστεῖο, νὰ πετοῦν τὰ νομίσματα αὐτὰ σὲ κάθε ἕναν ποὺ περνοῦσε. Ἡ εἴδησις ἐννοεῖται ὅτι διαδόθηκε ἀστραπιαίως σ' ὅλο τὸ χωριὸ καὶ οἱ χωριάτες ἔκαναν ἀμέσως ἀνασκαφές, χάρις στὶς ὁποῖες ἀνακαλύφτηκαν περισσότερα ἀπὸ ἑξήμισυ χιλιάδες νομίσματα τῆς ἐποχῆς Γουλιέλμου τοῦ Α' καὶ Γουλιέλμου τοῦ Β', τὰ ὁποῖα ἦσαν θαυμάσια διατηρημένα.

Ἐπίσης πρὸ δύο ἐτῶν ἔγινε καὶ μία ἄλλη ἀνακάλυψις θησαυρῶν στὸ Στάφφορσαϊρ κοντὰ στὴν πόλι Τούτμπουρυ, ὅπου μερικοὶ χωρικοὶ ἤθελαν ν' ἀνοίξουν ἕνα πέρασμα στὸν ποταμὸ Ντόβερ. Ἐνῶ οἱ ἐργάτες ἔσκυβαν στὴν ἄμμο ἕνας ἀπ' αὐτοὺς παρετήρησε κάτι ποὺ γυάλιζε. Ἔσκαψε τότε βαθύτερα κι' ἔβγαλε μιὰ φτωχιὰ ἀσημένια νομίσματα ! Στὶς φωνές του ἔτρεξαν καὶ οἱ ἄλλοι ἐργάτες κι' ἔγινε ἀληθινὴ ὁμηρικὴ μάχη γιὰ τὴν ἀπόκτησι τοῦ θησαυροῦ. Ἔπειτα γέμισαν ὅλοι τὶς τσέπες τους καὶ στὸ τέλος ἀπεδείχθη ὅτι τὰ νομίσματα ἦσαν ἀσημένιες πεντάρες τῆς ἐποχῆς Ἐδουάρδου τοῦ Α' καὶ Ἐδουάρδου τοῦ Β' κι' ὅτι μέσα στὸ ποτάμι ἦσαν χωμένες διακόσες χιλιάδες τέτοιες πεντάρες !...

Στὸ Λανκάστερ πάλιν τῆς Ἀγγλίας ἕνας ἐργάτης ἦταν μιὰ μέρα ἀπασχολημένος μὲ τὸ ἐπιδιόρθωμα τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ποταμοῦ Ράϊμολ ποὺ εἶχε σχεδὸν καταστραφῆ ἀπὸ τὴν τελευταία πλημμύρα. Σκάβοντας λοιπὸν ἀνεκάλυψε ἕνα πραγματικὸ θησαυρὸ ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ κρυμμένος σχεδὸν χίλια χρόνια. Ἦταν ὁλόκληρος σωρὸς ἀπὸ βραχιόλια, κοσμήματα ἀσημένια, ραβδιὰ καὶ 6.000 νομίσματα τῆς ἐποχῆς τοῦ βασιλέως Ἀλφρέδου καὶ ἄλλων Ἀγγλοσαξώνων βασιλέων. Τὰ ἀσημένια αὐτὰ νομίσματα ποὺ εἶχαν μεγάλη ἀρχαιολογικὴ ἀξία παρεδόθησαν στὸν ὕπαρχο τοῦ Λάνκαστερ καὶ μοιράστηκαν σὲ διάφορα μουσεῖα τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μιὰ παρομοία ἀνακάλυψις ἔγινε στὸ Σῶσσεξ. Ἕνας χωρικὸς ποὺ ὄργωνε τὸ χωράφι του σκόνταψε ἐπάνω σ' ἕναν θάμνο τὸν ὁποῖον ἀναγκαστικῶς ἔπρεπε νὰ ξεριζώση. Ὅταν ὅμως τὸν ξερρίζωσε εἶδε κάτω ἀπ' τὴν ρίζα του ἕνα παλιὸ τσουκάλι μὲ ἀσημένια νομίσματα τὰ ὁποῖα ὁ χωρικὸς μοιράστηκε μὲ ἄλλους συντρόφους του ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ κεῖ. Τὰ νομίσματα αὐτὰ ποὺ τοποθετήθηκαν σὲ διάφορα μουσεῖα ἦσαν ἀσημένιες πεντάρες τῆς ἐποχῆς Ἐδουάρδου τοῦ πρώτου καὶ παρ ὅλο ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ ὀκτακόσια χρόνια χωμένες μὲς στὴν γῆ, φαίνονταν τόσο καινούριες, σὰν νὰ εἶχαν βγεῖ ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἀπὸ τὸ νομισματοκοπεῖο.

Δυὸ ἄλλοι χωριάτες ἀπὸ τὸ Χέρφοντσαϊρ βρῆκαν σκάβοντες μιὰ φωλιὰ σκιούρων, μόλις ἕνα μέτρο κάτω ἀπὸ τὴν γῆ, τέσσερες κολυμβῆθρες καὶ δύο δισκοπότηρα ὅλα ἀπὸ ἀσῆμι, τῆς ἐποχῆς τῶν Στούαρτ, κοντὰ δὲ στὸ Στάνμορ ἀνεκαλύφθησαν πρό τινος χρυσᾶ νομίσματα τεσσάρων χιλιάδων λιρῶν τὰ ὁποῖα θὰ εἶχε κρύψει ἐκεῖ κανένας Γάλλος πρόσφυξ.

Δύο πάλιν ἐργάτες ποὺ ἔβγαζαν πρὸ καιροῦ τὶς ἄχρηστες ρίζες ἀπὸ τὸ πάρκο Σῶφνελ τοῦ Λονδίνου βρῆκαν χωμένες στὴ γῆ δυὸ στάμνες μὲ 800 χρυσᾶ νομίσματα ! Λίγο καιρὸ κατόπιν μερικοὶ χτίστες ποὺ ἔρριχναν ἕνα παλιὸ σπίτι στὸ Ἐξέτερ ἀνεκάλυψαν στὰ θεμέλια ἕνα μεγάλο σωρὸ νομισμάτων τῆς ἐποχῆς Ἐρρίχου τοῦ ὀγδόου. Ἐπίσης ὁ περιβολάρης τοῦ παπᾶ τοῦ Στάνμορ βρῆκε πρὸ τινος σὲ μιὰ γοῦβα 300 χρυσᾶ νομίσματα, δουκᾶτα, ναπολεόνια καὶ δουβλόνια.

Ἕνας νεκροθάφτης τέλος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χέρλαμ τὴν ὥρα ποὺ ἔσκαβε κοντὰ στὴν ἐκκλησία ἕναν τάφο μαζὶ μὲ τοὺς βοηθούς του βρῆκε ἕνα ὡραιότατο κασσελάκι ποὺ εἶχε μέσα περὶ τὶς ὀκτὼ χιλιάδες χαλκονομίσματα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν πρώτων Ἀγγλοσαξώνων βασιλέων. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτὴ εἶχε μεγάλη σημασία γιὰ τοὺς νομισματολόγους.